

WILLIAM
SHAKESPEARE

NOULLIGIN
SDEREIDEGALE
HAMLET
PRINCE OF DENMARK

HAMLET
PRINC DÁNSKÝ

ROMEO

WILLIAM
SHAKESPEARE

HAMLET
PRINC DÁNSKÝ

HAMLET
PRINCE OF DENMARK

NAKLADATELSTVÍ ROMEO

Hamlet má nesporně ve světové dramatické výsadní postavení. Více než čtyři sta let vzrušuje, děsí a dojíká tento tragický příběh dánského prince široké vrstvy diváků a provokuje největší myslitele k úvahám o podstatě lidské existence. Interpretací Hamleta je nečítaně, a přesto tato hra zůstává i nadále tajemná a nevyzpytatelná jako život sám. Hamlet je Hamletem, i když se mění jak s dobou, tak s každou novou inscenací, s každým novým hereckým ztvárněním. Vedou se spory o to, zda je Hamlet váhavec, slaboch, či muž činu, zda je filozof, moralista, či egoista a blázen. Nikdy nezjistíme, jak pojímal svou postavu první představitel Hamleta Richard Burbage na oproštěném alžbětinském jevišti s čistě pánským hereckým souborem, nevíme ani, co mu o roli prozradil autor sám. Dočteme se ale, že v 17. století herec Thomas Betterton, hrající Hamleta od svých čtyřadvaceti do sedmdesáti let, byl především aktivním mstitelem; heroického Hamleta vytvořil i slavný herec, dramatik a divadelník klasicismu David Garrick. Naopak v 19. století převládlo chápání postavy jako rozervaného fantasy, neschopného činu. John Gielgud v třicátých letech 20. století akcentoval vznešenost a aristokratičnost v efektním iluzionistickém hávu, ale už v šedesátých letech, když hru sám režíroval, herce svlékl z kostýmů do civilu a Richarda Burtona nechal hrát Hamleta jako divadelní zkoušku na **Hamleta**. Režisér Peter Hall v roce 1965 udělal z Hamleta studentského rebela. Filmový Hamlet Laurence Oliviera trpí oidipovským komplexem a nemůže zabít vraha svého otce, protože ten dělá právě to, co by chtěl dělat on sám – spí s jeho matkou.

Nemění se jen pojetí titulní postavy, ale i žánr. **Hamlet** se hrál a hraje jako historická kronika, rodinné, psychologické, filozofické drama, básnická či politická hra, thriller, duchařský příběh. A vedle převládajícího názoru, že jde o vrcholný skvost světového písemnictví, někteří kritici umělecké kvality hry zpochybňují: význačný anglický básník a kritik T. S. Eliot ji v eseji z roku 1919 dokonce nazval „uměleckou prohrou“.

K tajemnosti hry přispívají velkou měrou i nejasnosti kolem samotného textu – ani jedna ze tří dochovaných verzí není zcela věrohodná a čitelná a různá kritická vydání hry přinášejí jejich nejrozličnější kombinace. Nejasné jsou též zdroje, ze kterých autor při psaní čerpal.

Hamlet je adaptací starší látky, ale přímý pramen se nedochoval. Zdá se totiž, že existovala stejnojmenná hra připisovaná Thomasu Kydovi (1558–1594), autoru *Španělské tragédie*. Tento tzv. *Ur-Hamlet* byl zřejmě napsán jako efektní krvavá senekovská tragédie pomsty. Příběh, o kterém pojednává, je ale mnohem starší. Vyskytuje se v severských ságách a ve 12. století ho latinsky sepsal básník a kronikář Saxo Grammaticus v *Historiae Danicae*. Je to kruté líčení počínající soubojem dvou králů (jutského a norského): hrdinný král je zabit svým bratrem, ten si vezme jeho ženu Gerutu. Amlet, synovec uzurpátora trůnu, předstírá bláznovství, aby mohl otce pomstít. V legendě se objevuje krásná žena použitá jako volavka i věrný přítel z mládí. Králův špeh poslouchá tajně rozhovor Amleta s matkou a princ ho zabije – jeho rozsekané tělo hodí do stoky, kde ho sežerou prasata. Amlet vyčte matce její milenecký vztah a prozradí jí, že šílenství jen předstírá. Je poslán na smrt do Anglie, ale zařídí, aby místo něho byli popraveni dva zrádní průvodci. Vrací se domů, zabije strýce a nastoupí na trůn. Spíše než latinský text znal ale zřejmě Shakespeare francouzský překlad legendy od Françoise de Belleforest, který vyšel v pátém svazku populárních *Histoires Tragiques* (1570). Překladatel barbarský příběh dosti věrně převádí, ale cítí potřebu ho v moralizujících komentářích či citacích z Písma uvést do souladu s ideologií své doby. Pro mstu hledá odůvodnění, ale dívá se na hrdinu i z kritického odstupu. Tím příběh značně problematizuje. Belleforestovo zpracování se promítlo do konečné podoby **Hamleta** ojedinělými výpůjčkami z francouzštiny, ale především úvahovými monology a zpochybněním rolí žen: milující matka i milovaná družka se vědomě či nevědomě účastní zrady na princí a připraví mu tak velké duševní utrpení. Kydův *Ur-Hamlet* pak zřejmě hru obohatil o postavu Ducha, motiv hry ve hře, hrdinovy myšlenky na sebevraždu, šílenství mladé dívky a konečný šermířský souboj.

Přestože většinu podstatných dějových prvků přebíral autor z již existujících pramenů, až jeho zpracování jim dalo vnitřní logiku, propojilo je do tvaru, jehož nedořečenost doplňují ve smysluplný celek životní zkušenosti každého z nás. Zajímavé přitom je, že ani zdánlivé nelogičnosti a protiklady obsažené v textu tuto jednotu nenarušují, ba naopak nabízejí alternativy hlubších výkladů v intencích základního tématu hry, jímž je záhadnost lidské existence.

Divadlo, jak říká Hamlet hercům, nastavuje světu „zrcadlo“. Princip zrcadlení, navzájem se osvětlujících paralel a kontrastů, najdeme u všech Shakespearových dramát. Témata i jednotlivé motivy svých her nahlíží autor z rozličných aspektů, tragicky i komicky, vznešeně i plebejsky, a tak je umocňuje a současně uvádí v harmonický soulad. V **Hamletovi** je však

předmětem zrcadlení sama lidská existence, takže skutečnost a zdání, pravda a lež, reálný svět a záhrobní tu leckde splývají, či naopak jasně a zřetelně vystupují na pozadí svých protikladů. Hamlet dostane od Ducha příkaz pomstít smrt svého otce. Vedle mnohoznačné spletnosti světa je tento úkol odzbrojující svou nezvratnou jednoznačností. Hamlet nedokáže jednat, aniž je přesvědčen o oprávněnosti svého jednání. Pravdy se ale paradoxně neumí dopátrat jinak než právě prostřednictvím zdání: hrou na blázna, předváděním skutečnosti divadelní hrou. A v konečné odhalení pravdy vyústí i ona poslední hra ve hře: sportovní šermířský souboj, který se změní v jatka.

Téma zdání a skutečnosti, které je přímou součástí zápletky, nachází svůj odraz i v samotném jazyce a básnické obraznosti hry: samotná slova „zdání“ a „hra“ se tu objevují v mnoha různých podobách a kontextech, podobně jako množství přirovnání a metafor z oblasti divadla, oblečení nebo líčidel. Stejně nápadně se zrcadlí obsah a forma u dalšího stěžejního tématu hry: častá metaforika chorob, nákazy či otravy odkazuje na téma lidské slabosti a smrtelnosti. Už od úvodní scény **Hamleta** je Dánsko světem „převráceným vzhůru nohama“, světem, jehož řád byl rozbit a utápí se ve tmě záhad a domněnek. Nákaza tu prostupuje vším – napadá i ty nejčistší city. Hamlet vstupuje do děje s idealistickým přesvědčením, že dokáže tuto nákazu zarazit, „napravit svět“, ale shodou okolností sám sebe potřísní vinou a postupně se učí vidět svět takový, jaký je. V tomto smyslu je **Hamlet** i hrou o ztrátě nevinnosti.

Hamlet je hrou otázek. Najdeme jich v textu téměř pět set. A velkou otázkou zůstává dodnes i hra sama. Je tajemná jako Mona Lisa, k níž ji kritici přirovnávají. A přitom patří už neodmyslitelně do kulturního povědomí diváků a čtenářů čtyř století jako živá a aktuální výzva. Jak už na počátku 19. století řekl známý anglický kritik a esejista William Hazlitt: „Hamlet je pouze jméno. Jeho myšlenky a promluvy jsou výtvozem dávno mrtvého básníka. Ale jsou snad o to méně skutečné? Jsou stejně tak reálné jako naše vlastní. Jejich realita vzniká v mysli každého z nás. My všichni jsme Hamlet.“

JIŘÍ JOSEK

H A M L E T

PRINCE OF DENMARK

H A M L E T

PRINC DÁNSKÝ

DRAMATIS PERSONAE

HAMLET, Prince of Denmark
CLAUDIUS, King of Denmark, Hamlet's uncle
THE GHOST of the late king, Hamlet's father
GERTRUDE, the Queen, Hamlet's mother
POLONIUS, councillor of State
LAERTES, Polonius's son
OPHELIA, Polonius's daughter
HORATIO, friend and confidant of Hamlet
ROSENCRANTZ } courtiers, former schoolfellows of Hamlet
GUILDENSTERN }
FORTINBRAS, Prince of Norway
VOLTEMAND } Danish councillors, ambassadors to Norway
CORNELIUS }
MARCELLUS } members of the King's Guard
BARNARDO }
FRANCISCO }
OSRIC, a foppish courtier
REYNALDO, a servant to Polonius
Players
A Gentleman of the Court
A Priest
A Grave-digger
The Grave-digger's Companion
A Captain in Fortinbras's army
English ambassadors
Lords, ladies, soldiers, sailors, messengers and attendants.
Scene: Elsinore, the Court and its environs.

O S O B Y

HAMLET, princ dánský
CLAUDIUS, král dánský, Hamletův strýc
DUCH MRTVÉHO KRÁLE, Hamletova otec
GERTRUDA, královna, Hamletova matka
POLONIUS, kancléř
LAERTES, Poloniův syn
OFELIE, Poloniova dcera
HORACIO, přítel a důvěrník Hamletův
ROSENCRANTZ } dvořané, bývalí Hamletovi spolužáci
GUILDENSTERN }
FORTINBRAS, princ norský
VOLTEMAND } členové královské rady, vyslanci do Norska
CORNELIUS }
MARCELUS } členové královské stráže
BARNARDO }
FRANCISCO }
OSRIC, dvorský elegán
REYNALDO, sluha Poloniův
Herci
Šlechtic
Kněz
Hrobník
Vesničan
Kapitán ve Fortinbrasově vojsku
Angličtí vyslanci
Pánové, dámy, vojáci, námořníci, poslové a sloužící.
Místo děje: Hrad Elsinor a okolí.

ACT I.

SCENE 1.

ELSINORE.

A GUARD PLATFORM OF THE CASTLE.

Enter Barnardo and Francisco, two sentinels.

BARNARDO Who's there?
FRANCISCO Nay, answer me. Stand and unfold yourself.
BARNARDO Long live the King!
FRANCISCO Barnardo?
BARNARDO He. 5
FRANCISCO You come most carefully upon your hour.
BARNARDO 'Tis now struck twelve. Get thee to bed, Francisco.
FRANCISCO For this relief much thanks. 'Tis bitter cold,
And I am sick at heart.
BARNARDO Have you had quiet guard?
FRANCISCO Not a mouse stirring. 10
BARNARDO Well, good night.
If you do meet Horatio and Marcellus,
The rivals of my watch, bid them make haste.
Enter Horatio and Marcellus.
FRANCISCO I think I hear them. – Stand, ho! Who's there?
HORATIO Friends to this ground.
MARCELLUS And liegemen to the Dane. 15
FRANCISCO Give you good night.
MARCELLUS O farewell, honest soldier. Who hath relieved you?
FRANCISCO Barnardo has my place. Give you good night.
Exit.
MARCELLUS Holla, Barnardo!
BARNARDO Say – what, is Horatio there? 20
HORATIO A piece of him.
BARNARDO Welcome, Horatio. Welcome, good Marcellus.

JEDNÁNÍ I.

SCÉNA 1.

HRAD ELSINOR.

NA HRADBÁCH.

Vystoupí Barnardo a Francisco, dva strážní.

BARNARDO Kdo tam?
FRANCISCO Kdo jsi ty? Stůj a řekni heslo.
BARNARDO Ať žije král!
FRANCISCO Barnardo?
BARNARDO Ano. 5
FRANCISCO Jdeš přesně.
BARNARDO Odbila půlnoc. Můžeš jít spát, Francisco.
FRANCISCO Dík za vystřídání. Klepu se zimou
a srdce mám jak v kleštích.
BARNARDO Byl klid?
FRANCISCO Nepochybně. 10
BARNARDO Tak dobrou noc.
A jestli potkáš Horacia s Marcelem,
popožeň je. Hlídej dneska se mnou.
Vystoupí Horacio a Marcellus.
FRANCISCO Zdá se mi, že je slyším. – Stůj! Kdo tam?
HORACIO Přítelé Dánska.
MARCELLUS A dánského krále. 15
FRANCISCO Bůh přej vám klidnou noc.
MARCELLUS Sbohem, vojáku. Kdo tě vystřídal?
FRANCISCO No přece Barnardo. Tak dobrou noc.
Odejde.
MARCELLUS Buď zdrav, Barnardo.
BARNARDO Kdo je to s tebou? Horacio? 20
HORACIO Jenom kus ledu, co z něj zbyl.
BARNARDO Vítám vás, Horacio. Buď zdrav, Marcelli.

HORATIO What, has this thing appeared again tonight?
 BARNARDO I have seen nothing.
 MARCELLUS Horatio says 'tis but our fantasy, 25
 And will not let belief take hold of him
 Touching this dreaded sight twice seen of us.
 Therefore I have entreated him along
 With us to watch the minutes of this night,
 That if again this apparition come 30
 He may approve our eyes and speak to it.
 HORATIO Tush, tush, 'twill not appear.
 BARNARDO Sit down a while,
 And let us once again assail your ears,
 That are so fortified against our story,
 What we two nights have seen.
 HORATIO Well, sit we down, 35
 And let us hear Barnardo speak of this.
 BARNARDO Last night of all,
 When yon same star that's westward from the pole
 Had made his course t' illumine that part of heaven
 Where now it burns, Marcellus and myself, 40
 The bell then beating one –
*Enter the Ghost in complete armour, holding a truncheon,
 with his beaver up.*
 MARCELLUS Peace, break thee off. Look where it comes again.
 BARNARDO In the same figure like the King that's dead.
 MARCELLUS Thou art a scholar, speak to it, Horatio.
 BARNARDO Looks it not like the King? Mark it, Horatio. 45
 HORATIO Most like. It harrows me with fear and wonder.
 BARNARDO It would be spoke to.
 MARCELLUS Question it, Horatio.
 HORATIO *(To the Ghost)*
 What art thou that usurp'st this time of night,
 Together with that fair and warlike form
 In which the majesty of buried Denmark 50
 Did sometimes march? By heaven, I charge thee speak.
 MARCELLUS It is offended.
 BARNARDO See, it stalks away.
 HORATIO *(To the Ghost)*
 Stay, speak, speak, I charge thee speak.

HORACIO Tak co? Objevilo se to i dneska?
 BARNARDO Ne, nic jsem neviděl.
 MARCELUS Horacio si myslí, že ta hrůza, 25
 kterou jsme tady dvakrát zažili,
 byly jen naše bludné představy.
 Poprosil jsem ho tedy, aby dnes
 šel hlídat s námi, takže jestli se
 nám znovu ukáže to zjevení, 30
 on sám ho uvidí a osloví.
 HORACIO Ale, nic nepřijde.
 BARNARDO Posadte se
 a nebraňte se tomu ještě jednou
 si bez předsudků vyslechnout, co jsme
 zde ty dvě noci viděli.
 HORACIO Tak dobře, 35
 posadme se, a vy, Barnardo, spusťte.
 BARNARDO Včerejší noc,
 když tamta hvězda vlevo od Severky
 se na své cestě nebem dostala
 právě tam, kde teď září, já a Marcel 40
 jsme ve chvíli, kdy zvon odbíjel jednu –
*Vystoupí Duch v plné zbroji s přílbou se zvednutým hledím
 a s palcátem.*
 MARCELUS Buď zticha! Mlč! Už je to zase tady.
 BARNARDO A zase jako nebožtík náš král.
 MARCELUS Horacio, jsi student, oslov to.
 BARNARDO Není jak král? Vidíte, Horacio? 45
 HORACIO Zrovna jak on. Žasnu a trnu hrůzou.
 BARNARDO Čeká, co řeknete.
 MARCELUS Zeptej se, co chce.
 HORACIO *(K Duchovi)*
 Kdo jsi, ty, který přivlastnil sis noc
 i statné válečnické vzezření
 toho, jenž před svou smrtí byl král Dánska? 50
 Při nebi, vyzývám tě, mluv!
 MARCELUS Je uražený.
 BARNARDO Jde pryč! Vidíte?
 HORACIO *(K Duchovi)*
 Stůj! Odpověz! Říkám ti: mluv!

Exit the Ghost.

MARCELLUS	'Tis gone, and will not answer.	
BARNARDO	How now, Horatio? You tremble and look pale. Is not this something more than fantasy? What think you on't?	55
HORATIO	Before my God, I might not this believe Without the sensible and true avouch Of mine own eyes.	
MARCELLUS	Is it not like the King?	60
HORATIO	As thou art to thyself. Such was the very armour he had on When he th' ambitious Norway combated. So frowned he once when in an angry parley He smote the sledded Polacks on the ice. 'Tis strange.	65
MARCELLUS	Thus twice before, and just at this dead hour, With martial stalk hath he gone by our watch.	
HORATIO	In what particular thought to work I know not, But in the gross and scope of my opinion This bodes some strange eruption to our state.	70
MARCELLUS	Good now, sit down, and tell me, he that knows, Why this same strict and most observant watch So nightly toils the subject of the land, And why such daily cast of brazen cannon, And foreign mart for implements of war, Why such impress of shipwrights, whose sore task Does not divide the Sunday from the week: What might be toward that this sweaty haste Doth make the night joint-labourer with the day, Who is't that can inform me?	75 80
HORATIO	That can I – At least the whisper goes so: our last king, Whose image even but now appeared to us, Was as you know by Fortinbras of Norway, Thereto pricked on by a most emulate pride, Dared to the combat; in which our valiant Hamlet – For so this side of our known world esteemed him – Did slay this Fortinbras, who by a sealed compact Well ratified by law and heraldry Did forfeit with his life all those his lands Which he stood seized on to the conqueror;	85 90

Odejde Duch.

MARCELUS	Je pryč. Nám už nic neřekne.	
BARNARDO	Horacio! Vždyť vy se třesete! Jste celý bledý! Zdálo se nám to, anebo ne?	55
HORACIO	Můj dobrý bože, nevěřil bych tomu, kdybych se o tom nepřesvědčil sám na vlastní oči.	
MARCELUS	Podobal se králi?	60
HORACIO	Jak vejce vejci. Přesně to brnění měl na sobě, když bojoval se zpupným norským králem. Přesně tak mračil se, když rozprášil ten drzý polský útok na saních. Opravdu podivné.	65
MARCELUS	Úplně stejně, zrovna v tuhle dobu, už dvakrát předtím přešel kolem nás.	
HORACIO	Nevím, co konkrétně to znamená, připadá mi to ale jako předzvěst, že naši zemi čeká něco zlého.	70
MARCELUS	Posaďme se. Teď kdo ví, ať mi řekne, jaký je důvod těchhle věčných hlídek, jimiž nás tady moří noc co noc, proč denně odlévají nová děla, proč z ciziny k nám dopravují zbraně, proč v docích šturmuje se tak, že týden se musí nastavovat nedělí. Kde se vzal tenhle upocený spěch, který nás nutí dít se ve dne v noci? Víte to někdo?	75 80
HORACIO	Vysvětlím ti to. Vím aspoň, co se šeptá. Mrtvý král, ten, jehož přízrak jsme tu viděli, byl, jak je známo, vyzván Fortinbrasem, tehdejším pyšným norským vladařem, k souboji, a v něm náš hrdinný Hamlet, jak se mu v Dánsku slavně říkalo, norského krále zabil. Ten, jak víte, dle smlouvy právoplatně zpečetěné, s životem přišel i o část své země, kterou naopak získal přemožitel,	85 90

	Against the which a moiety competent Was gaged by our King, which had returned To the inheritance of Fortinbras Had he been vanquisher, as by the same cov'nant And carriage of the article designed His fell to Hamlet. Now sir, young Fortinbras, Of unimproved mettle hot and full, Hath in the skirts of Norway here and there Sharked up a list of landless resolute For food and diet to some enterprise That hath a stomach in't, which is no other – And it doth well appear unto our state – But to recover of us by strong hand And terms compulsative those foresaid lands So by his father lost. And this, I take it, Is the main motive of our preparations, The source of this our watch, and the chief head Of this post-haste and rummage in the land.	95 100 105
BARNARDO	I think it be no other but e'en so. Well may it sort that this portentous figure Comes armed through our watch so like the King That was and is the question of these wars.	110
HORATIO	A mote it is to trouble the mind's eye. In the most high and palmy state of Rome, A little ere the mightiest Julius fell, The graves stood tenantless and the sheeted dead Did squeak and gibber in the Roman streets; As stars with trains of fire and dews of blood, Disasters in the sun; and the moist star, Upon whose influence Neptune's empire stands, Was sick almost to doomsday with eclipse. And even the like precurse of fear'd events, As harbingers preceding still the fates And prologue to the omen coming on, Have heaven and earth together demonstrated Unto our climatures and countrymen. <i>Enter the Ghost.</i> But soft, behold – lo where it comes again! I'll cross it though it blast me. – Stay, illusion! <i>The Ghost spreads his arms.</i> If thou hast any sound or use of voice, Speak to me!	115 120 125 130

	jenž byl by býval nucen rovnocenné území Dánska zase přepustit Fortinbrasovi, kdyby vyhrál on. Takhle dle paragrafů téže smlouvy tu zemi získal Hamlet. Jenže pozor! Fortinbras mladší, draží pánové, mladý a horkokrevný synátor, po koutech Norska sehnal do kupy sebranku všeho schopných rabijátů, co za kus žvance mají žaludek na to pustit se do pochybné akce a – jak se nám teď jeví – podniknou vše, aby z držení nám vyrvali ty země, které starý Fortinbras v souboji ztratil. To je, aspoň myslím, základní důvod všech těch příprav, smysl našeho bdění, pravá příčina ruchu a spěchu v naší krajině.	95 100 105
BARNARDO	Taky si myslím, že to takhle bude. A možná proto přichází ten přízrak v podobě krále, který byl a je u počátku všech těchhle rozbrojů.	110
HORACIO	Pálí to v mysli jako smítok v oku. V době, kdy Řím byl na vrcholu slávy, se krátce předtím, nežli Caesar padl, začaly hroby otvírat a mrtví v rubáších vyšli skučet do ulic, létaly komety a rudla rosa, na Slunci byly skvrny, bledá Luna, k níž vzpínají se vody oceánů, zčernala zatměním jak v soudný den. A stejné úkazy, táž znamení, co zvěstují, že osud udeří a svět postihne něco strašného, teď zem i nebe předvádějí nám, na našem podnebí a našich lidech. <i>Vystoupí Duch.</i> Tiše! Vidíte? Tamhle to jde zas. Ať umřu, ale zastavím to. – Stůj! <i>Duch rozpřáhne paže.</i> Pokud jsi mocen řeči nebo hlasu, ozvi se, mluv!	115 120 125 130

	If there be any good thing to be done That may to thee do ease and grace to me, Speak to me!	
	If thou art privy to thy country's fate Which happily foreknowing may avoid, O speak!	135
	Or if thou hast uphoarded in thy life Extorted treasure in the womb of earth – For which, they say, you spirits oft walk in death – Speak of it, stay and speak!	140
	<i>The cock crows.</i>	
	Stop it, Marcellus!	
MARCELLUS	Shall I strike at it with my partisan?	
HORATIO	Do, if it will not stand.	
BARNARDO	'Tis here.	
HORATIO	'Tis here.	
	<i>Exit the Ghost.</i>	
MARCELLUS	'Tis gone. We do it wrong, being so majestic, To offer it the show of violence, For it is as the air invulnerable, And our vain blows malicious mockery.	145
BARNARDO	It was about to speak when the cock crew.	
HORATIO	And then it started like a guilty thing Upon a fearful summons. I have heard The cock, that is the trumpet to the morn, Doth with his lofty and shrill-sounding throat Awake the god of day, and at his warning, Whether in sea or fire, in earth or air, Th' extravagant and erring spirit hies To his confine; and of the truth herein This present object made probation.	150 155
MARCELLUS	It faded on the crowing of the cock. Some say that ever 'gainst that season comes Wherein our saviour's birth is celebrated The bird of dawning singeth all night long; And then, they say, no spirit can walk abroad, The nights are wholesome; then no planets strike, No fairy takes, nor witch hath power to charm, So hallowed and so gracious is the time.	160 165

	Má-li se něco učinit, co tobě uleví a mně bude sloužit ke cti, ozvi se, mluv!	
	Je-li ti známo, co lze vykonat, aby se ochránila naše zem, ozvi se, mluv!	135
	Nebo jsi zaživa uloupil zlato a pod zemí ho ukryl, za což prý duchové musí nocí obcházet? Svěř se nám, stůj!	140
	<i>Zakokrhá kohout.</i>	
	Marceli, zadrž to!	
MARCELUS	Mám po tom seknout?	
HORACIO	Sekni! Zastav to!	
BARNARDO	Tady je!	
HORACIO	Ne, tady!	
	<i>Odejde Duch.</i>	
MARCELUS	Zmizelo to. Byla to hloupost takhle vyrukovat s násilím na královské zjevení. Je přece nezranitelný jak vzduch a naše rány jsou mu leda k smíchu.	145
BARNARDO	Chtěl něco říct, než zakokrhá kohout.	
HORACIO	V tu chvíli lekl se jak provinilec, pro kterého si přišli. Říká se, že kohout, zvěstovatel svítání, svou břesknou, jásající fanfárou probouzí božstvo dne. Když chudák duch, ať na zemi, ve vzduchu, v ohni, v moři, to varování slyší, musí hned zpátky do svého vězení. Co jsme tu viděli, je toho důkazem.	150 155
MARCELUS	Jen kohout zakokrhá, už byl pryč. Někteří tvrdí, že když přijde čas, kdy slavíme zrození Spasitele, to ranní ptáče křičí celou noc, takže si žádný duch netroufne vyjít, noci jsou klidné, hvězdy nepadají, bludičky, víly, čarodějnice ztratí svou moc. Tak svatý je to čas.	160 165

HORATIO So have I heard, and do in part believe it.
But look, the morn in russet mantle clad
Walks o'er the dew of yon high eastern hill.
Break we our watch up, and by my advice 170
Let us impart what we have seen tonight
Unto young Hamlet; for upon my life,
This spirit, dumb to us, will speak to him.
Do you consent we shall acquaint him with it,
As needful in our loves, fitting our duty? 175

MARCELLUS Let's do't, I pray; and I this morning know
Where we shall find him most conveniently.
Exeunt.

**SCENE 2.
THE CASTLE.**

Flourish. Enter Claudius, King of Denmark, Gertrude the Queen, Council, including Voltemand, Cornelius, Polonius, his son Laertes and daughter Ophelia, Prince Hamlet (dressed in black) with others.

CLAUDIUS Though yet of Hamlet our dear brother's death
The memory be green, and that it us befitted
To bear our hearts in grief and our whole kingdom
To be contracted in one brow of woe,
Yet so far hath discretion fought with nature 5
That we with wisest sorrow think on him
Together with remembrance of ourselves.
Therefore our sometime sister, now our queen,
Th' imperial jointress of this warlike state,
Have we as 'twere with a defeated joy, 10
With one auspicious and one dropping eye,
With mirth in funeral and with dirge in marriage,
In equal scale weighing delight and dole,
Taken to wife. Nor have we herein barred
Your better wisdoms, which have freely gone 15
With this affair along. For all, our thanks.
Now follows that you know young Fortinbras,
Holding a weak supposal of our worth,
Or thinking by our late dear brother's death
Our state to be disjoint and out of frame, 20
Co-leagued with the dream of his advantage,
He hath not failed to pester us with message
Importing the surrender of those lands

HORACIO Taky jsem slyšel. Něco na tom bude.
Pohleďte! Ráno v rudém kabátě
už brouzdá rosou z východního kopce.
Skončeme stráž, a jestli můžu radit, 170
povězme o tom, co jsme viděli,
mladému Hamletovi. Vsadím se,
že duch, k nám němý, k němu promluví.
Jak láska k princovi, tak i povinnost
nám velí takhle jednat. Souhlasíte? 175

MARCELUS Udělejme to, a já přesně vím,
kde ho teď ráno jistě najdeme.
Odejdou.

**SCÉNA 2.
NA HRADĚ.**

Fanfára. Vystoupí Claudius, král dánský, královna Gertruda, královská rada: Voltemand, Cornelius, Polonius, jeho syn Laertes a dcera Ofelie, princ Hamlet (oblečen v černém) a další.

CLAUDIUS Přestože smrt našeho bratra Hamleta
je dosud čerstvou ranou, pro kterou
se sluší v srdci chovat žal a která
svraštila čelo země bolestí,
rozvaha navzdor přirozeným sklonům 5
nás nutí nést náš smutek rozumně
a pamětlivi být i vlastních zájmů.
Proto svou dříve sestru, nyní královnu,
jež spolu s námi nese břímě vlády,
jsme takříkajíc s hořkou radostí, 10
s úsměvem v jednom, slzou v druhém oku,
pohřebně veselí, svatebně smutní,
se stejnou mírou slasti jako strasti,
pojali za ženu. Tak ostatně
jste nám vy sami radili a my 15
souhlasili. Za vaši radu díky.
Dále bych vám rád oznámil, že mladý
princ Fortinbras, buď že nás neuznává,
či myslí si, že smrtí mého bratra
se náš stát rozklídí a rozpadne, 20
chtěl využít zdánlivé výhody,
a tak nám poslal urážlivý list.
V něm od nás žádá zpátky území,